COLPO GROSSO ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΚΥΚΛΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΘΩΩΣΗ ΤΗΣ ΧΡΥΣΗΣ ΑΥΓΗΣ

ΙΟΣ – Εφημερίδα Συντακτών του Σαββατοκύριακου

Ενός Μπαλτάκου μύριοι έπονται. Η προσέγγιση με τη Χρυσή Αυγή επιχειρείται τώρα μέσω αλλαγών στη νομοθεσία, με σκοπό την απαλλαγή της ηγεσίας της ναζιστικής οργάνωσης.

Η διαρροή πριν από δυο βδομάδες στοιχείων από την επιστημονική επιτροπή του υπουργείου Δικαιοσύνης που προετοιμάζει το σχέδιο του νέου Ποινικού Κώδικα (Π.Κ.) περιλάμβανε και ένα στοιχείο που έκανε εντύπωση. Σύμφωνα με το ρεπορτάζ της Γιάννας Παπαδάκου, θα εισαχθεί ως απαραίτητος όρος για τον χαρακτηρισμό μιας ένωσης προσώπων ως «εγκληματικής οργάνωσης» ο προσπορισμός οικονομικού οφέλους.

Η σχετική τροποποίηση του άρθρου 187 του ισχύοντος Π.Κ. αναφέρει: «Οποιος συγκροτεί ή εντάσσεται ως μέλος σε δομημένη και με διαρκή εγκληματική δράση ομάδα τριών ή περισσοτέρων προσώπων, που επιδιώκει την τέλεση περισσοτέρων κακουργημάτων για προσπορισμό οικονομικού οφέλους τιμωρείται με κάθειρξη ώς δέκα έτη και χρηματική ποινή. Η μη διάπραξη οποιουδήποτε από τα σχεδιαζόμενα εγκλήματα συνεπάγεται την επιβολή μειωμένης ποινής» («Το Βήμα», 24.8.2014). Είναι προφανές ότι αυτή η τροποποίηση θα τίναζε στον αέρα τη διερεύνηση της υπόθεσης της Χρυσής Αυγής, εφόσον στην περίπτωση αυτή το οικονομικό όφελος παρουσιάζεται μόνο στην κατώτερη βαθμίδα της δράσης της, ενώ τα περισσότερα εγκλήματα, για τα οποία κατηγορείται η οργάνωση, έχουν ως κίνητρο τη ναζιστική κοσμοθεωρία και το πολιτικό μοντέλο των Ταγμάτων Εφόδου του χιτλερικού κόμματος NSDAP.

Μιλώντας στην Αντα Ψαρρά ο πρόεδρος της επιστημονικής επιτροπής του υπουργείου

Δικαιοσύνης και επίτιμος αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου, Βασίλειος Μαρκής, θα πει ότι ακολουθήθηκε το σκεπτικό που είχε διατυπωθεί και στη σύμβαση του ΟΗΕ κατά του οργανωμένου εγκλήματος (Παλέρμο 2000), μια σύμβαση που έχει υπογράψει και η Ελλάδα. Η διεθνής σύμβαση υποστηρίζει ότι η εγκληματική οργάνωση συνδυάζεται πάντα και με οικονομικό όφελος, πράγμα που είναι και η πεποίθηση της σύγχρονης νομικής σκέψης. «Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχει δράση εγκληματικής ομάδας χωρίς οικονομικά οφέλη», συμπλήρωσε ο κ. Μαρκής, δηλώνοντας ότι η επιτροπή προβληματίστηκε πολύ λόγω και της δεδομένης συγκυρίας, αλλά δεν είναι δυνατόν οι συγκυρίες να καθορίζουν τον εκσυγχρονισμό του Ποινικού Κώδικα («Εφ.Συν.», 25.8.2013).

Ως θέση αρχής είναι βέβαια απολύτως σεβαστή αυτή η τοποθέτηση, αλλά ουδέποτε έχει εφαρμοστεί στην πράξη. Και βέβαια ισχύει και το αντίθετο. Δεν είναι δυνατόν στο όνομα της επίκλησης γενικών αρχών να μη λαμβάνει υπόψη του ο νομοθέτης τις άμεσες συνέπειες της όποιας αλλαγής της νομοθεσίας. Κενό νόμου δεν συγχωρείται. Αν προχωρήσει η κυβέρνηση σε παρόμοια ρύθμιση, θα έχει την πλήρη ευθύνη για την αμνήστευση όχι των συγκεκριμένων προσώπων που κατηγορούνται, αλλά των εγκλημάτων που έχουν διαπραχθεί και κανείς δεν μπορεί να τα σβήσει από τη μνήμη μας. Και πρώτα απ’ όλα τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα, από την οποία συμπληρώνεται την άλλη βδομάδα ένας χρόνος.

Ενας νόμος με παρελθόν

Η ειρωνεία της τύχης είναι ότι το άρθρο 187 παρ. 1 του Π.Κ., με βάση το οποίο ασκήθηκε η δίωξη εναντίον της ηγεσίας της Χρυσής Αυγής, πήρε τη μορφή που έχει σήμερα το 2001, με τη θέσπιση του ν. 2928, του λεγόμενου «τρομονόμου». Ο νόμος αυτός, αλλά και όλοι οι «τρομονόμοι» που προηγήθηκαν ήταν βαθιά επηρεασμένοι από την πολιτική συγκυρία κατά την οποία συντάχθηκαν. Θυμίζουμε εν συντομία. Πρώτος «αντιτρομοκρατικός» ήταν ο ν. 774/1978 «περί καταστολής της τρομοκρατίας και προστασίας του δημοκρατικού πολιτεύματος», ο οποίος ψηφίστηκε από την κυβέρνηση του Κωνσταντίνου Καραμανλή και δέχτηκε τα πυρά όλης της τότε αντιπολίτευσης, επειδή δεν όριζε επακριβώς την «τρομοκρατία» και είχε μεγάλη ασάφεια στην περιγραφή της «συμμετοχής» σε τρομοκρατική ομάδα. Ο νόμος αυτός καταργήθηκε από την κυβέρνηση του Ανδρέα Παπανδρέου με τον ν. 1366/1983, αλλά οι «αντιτρομοκρατικές» διατάξεις επανήλθαν με τροποποιημένη μορφή από την κυβέρνηση του Κωνσταντίνου Μητσοτάκη με τον ν. 1916/1990, όπου πρώτη φορά μετονομάζεται η τρομοκρατία «οργανωμένο έγκλημα». Ηταν ο νόμος που προέβλεπε ποινές για τους φορείς του Τύπου που δημοσίευαν προκηρύξεις ή ανακοινώσεις τρομοκρατικών οργανώσεων. Η εφαρμογή του νόμου αυτού κατέληξε σε τραγέλαφο, με τη σύλληψη και τον εγκλεισμό στη φυλακή διευθυντών εφημερίδων, ενώ

βέβαια οι ένοπλες οργανώσεις δρούσαν ανενόχλητες. Και αυτός ο νόμος άλλαξε με την αλλαγή της κυβέρνησης. Τον κατάργησε η κυβέρνηση Ανδρέα Παπανδρέου με τον ν. 2172/1993, δύο μόλις μήνες μετά τη νίκη της στις εκλογές της 10ης Οκτωβρίου 1993.

Η θέσπιση του 2928/2001 από την κυβέρνηση Σημίτη αποφασίστηκε στο πλαίσιο της αντιτρομοκρατικής εκστρατείας ενόψει των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας το 2004. Και παρά το γεγονός ότι δεν είναι βέβαια η θέσπιση του νόμου αυτού που οδήγησε στις συλλήψεις για τη «17 Νοέμβρη» το καλοκαίρι του 2002, οι κατηγορούμενοι στην υπόθεση αυτή δικάστηκαν σε πρώτο και δεύτερο βαθμό με αυτό τον νόμο. Διαθέτουμε, λοιπόν, μια σημαντική νομολογία και μάλιστα για μια οργάνωση που χαρακτηρίστηκε εγκληματική ενώ η ίδια επικαλούνταν τον πολιτικό της χαρακτήρα.

Βέβαια, από το 2004 έχει πάψει να εφαρμόζεται το άρθρο 187 παρ. 1 του Π.Κ. στις περιπτώσεις ένοπλων οργανώσεων, επειδή από τότε ισχύει ειδικά για την τρομοκρατία το πιο επιβαρυντικό 187Α, όπως καθορίστηκε από την παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 3251/2004. Αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι η διάταξη έπαψε να υπάρχει. Απλώς θεωρήθηκε πολύ «επιεικής» για να αντιμετωπίσει ακόμα και τα απλά «γκαζάκια».

Η συζήτηση στη Βουλή του 2001

EUROKINISSI

EUROKINISSI

Στιγμιότυπα από την ημερήσια δράση της οργάνωσης

Το πόσο στενά συνδέεται με τη συγκυρία η διαμόρφωση των νομοθετημάτων το διαπιστώνουμε και από τη συζήτηση που διεξάχθηκε στη Βουλή τον Ιούνιο του 2001, όταν κατατέθηκε η συγκεκριμένη διατύπωση του άρθρου 187 παρ. 1. Ο Μιχάλης Σταθόπουλος, υπουργός Δικαιοσύνης της κυβέρνησης του Κώστα Σημίτη, είχε εξηγήσει ότι σκόπιμα απαλείφθηκε από τις προβλέψεις του νόμου το οικονομικό κίνητρο για τον χαρακτηρισμό της

εγκληματικής οργάνωσης, έτσι ώστε να περιληφθεί στο οργανωμένο έγκλημα και η τρομοκρατία: «Θα ήθελα τώρα να αναφερθώ ειδικότερα στην τρομοκρατική εγκληματική οργάνωση, γιατί επικριθήκαμε από αυτήν την πλευρά για ατολμία, δειλία κ.λπ.», έλεγε ο κ. Σταθόπουλος. Και εξηγούσε με περηφάνια για ποιο λόγο δεν έπρεπε να περιληφθεί το οικονομικό κίνητρο: «Δεν προσέξατε, κύριοι συνάδελφοι, ότι τολμήσαμε να απαλείψουμε από τα εννοιολογικά στοιχεία της εγκληματικής οργάνωσης στο άρθρο 187 αυτό το οποίο προβλέπει η σύμβαση του Παλέρμο, γιατί το πιστεύαμε. Τι προβλέπει; "Εγκληματική οργάνωση είναι αυτή η οποία έχει μια δομή, διαρκή δράση κ.λπ. και επιδιώκει οικονομικό ή άλλο υλικό όφελος". Θα αφήναμε απ' έξω την τρομοκρατία, με αυτό το τελευταίο χαρακτηριστικό. Η Σύμβαση του Παλέρμο αφήνει στους εθνικούς νομοθέτες αν θέλουν να το ποινικοποιήσουν ή όχι. Τι να ποινικοποιήσουν; Τη συμμετοχή στην εγκληματική οργάνωση».

Ο κ. Σταθόπουλος απάντησε και στο γιατί χρειάζεται επιπλέον νομική προστασία από τις εγκληματικές οργανώσεις και δεν αρκεί η τιμωρία των μεμονωμένων εγκληματικών πράξεων. «Φυσικά η τέλεση των κακουργημάτων τιμωρείται από τον ισχύοντα Π.Κ. Αν μία εγκληματική οργάνωση τελέσει ανθρωποκτονία ή ληστεία, αυτά δεν έχουν ανάγκη νέας ρύθμισης γιατί εμπίπτουν στον Π.Κ. Αυτό το οποίο γίνεται είναι η φιλοσοφία του πρώτου άρθρου του νομοσχεδίου που τροποποιεί το 187. Είναι η αυστηρή ποινικοποίηση της συμμετοχής στην εγκληματική οργάνωση, πριν από την τέλεση του εγκλήματος. Αυτό πράγματι το ποινικοποιούμε με αυστηρότητα, διότι το σημερινό 187 προέβλεπε κυρώσεις "χάδι" θα έλεγα. Αυτό, λοιπόν, εμείς το προβλέπουμε για κάθε εγκληματική οργάνωση ανεξάρτητα από κίνητρα και από σκοπούς. Αρα, είτε επιδιώκουν οικονομικό όφελος, είτε επιδιώκουν οποιοδήποτε άλλο σκοπό. Επομένως, εδώ εμπίπτει και η τρομοκρατική εγκληματική οργάνωση».

Τα κόμματα της Αριστεράς, το ΚΚΕ και ο Συνασπισμός, αλλά και πολλοί βουλευτές και στελέχη του ΠΑΣΟΚ, διατύπωναν τον φόβο τους ότι ενδεχομένως ο νόμος θα εφαρμοζόταν για να ποινικοποιηθούν οι δυναμικές λαϊκές κινητοποιήσεις. Και πάλι ο κ. Σταθόπουλος ήταν καθησυχαστικός: «Φυσικά μένουν απέξω από την έννοια αυτής της εγκληματικής οργάνωσης δραστηριότητες πολιτών, απεργίες συνδικάτων -ακούστηκαν τέτοια πράγματα- αν επιδιώκουν και πετυχαίνουν φθορά ξένης ιδιοκτησίας ή διακοπή λειτουργίας των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς. Αυτό είναι αυτονόητο. Εδώ το πολύ να τιμωρείται το τετελεσμένο έγκλημα, η φθορά ξένης ιδιοκτησίας, η παρακώλυση συγκοινωνιών εάν βέβαια οι εισαγγελικές αρχές δεν δείξουν κάποια ανοχή. Είναι γνωστό ότι δείχνουν ανοχή πολλές φορές και καλά κάνουν για λόγους κοινωνικής ηρεμίας. Οι προπαρασκευαστικές πράξεις όμως ασφαλώς δεν τιμωρούνται γι' αυτές τις περιπτώσεις».

Αλλά και στον νομικό κόσμο οι αντιδράσεις ήταν πολλές για το νομοσχέδιο. Είχαν παραιτηθεί από τη νομοπαρασκευαστική επιτροπή ο Ιωάννης Μανωλεδάκης, ο Νίκος Παρασκευόπουλος, ο Χριστόφορος Αργυρόπουλος, ο Γιώργος Κασιμάτης και ο Αργύρης Καρράς διαμαρτυρόμενοι για τις συνθήκες σύνταξής του. Ο κ. Σταθόπουλος υποστήριξε στη Βουλή ότι «ο βασικός λόγος για την παραίτηση μελών ήταν ότι δεν ήθελαν να περιλάβουμε την τρομοκρατία, δεν ήθελαν να ρυθμιστεί το θέμα της τρομοκρατίας ή το πολύ-πολύ με χωριστό νόμο. Εμείς την συμπεριλάβαμε και βεβαίως δεν χρειαζόταν και δεν θέλαμε να πούμε τη λέξη "τρομοκρατία", διότι ο ορισμός της τρομοκρατίας μάλλον είναι δύσκολος. Ξέρετε πόσο έχει κακοποιηθεί αυτή η λέξη από διάφορες πλευρές. Επίσης έχουν συμπεριλάβει στην τρομοκρατία και απελευθερωτικά κινήματα κ.λπ. Δεν χρειαζόταν όμως αυτό. Ποινικοποιούμε την εγκληματική τρομοκρατική οργάνωση διότι θέλουμε να πατάξουμε το έγκλημα, άρα και την τρομοκρατία που επιδιώκει να τελεί κακουργήματα στη βάση του, δηλαδή μέσα στην εγκληματική οργάνωση. Αυτό είναι το νόημα του άρθρου 187».

Το συμπέρασμα του υπουργού ήταν ότι με τον νόμο αναγνωρίζεται πως «άλλος είναι ο τύπος του οικονομικού οργανωμένου εγκλήματος και άλλος ο τύπος του τρομοκρατικού οργανωμένου εγκλήματος. Είναι κοινός τόπος ότι δεν είναι όλα το ίδιο. Εχει σημασία ποιοι είναι οι στόχοι. Βεβαίως μπορεί να υπάρχουν και ιδεολόγοι οι οποίοι τελούν εγκλήματα. Θα τιμωρηθούν για το τετελεσμένο έγκλημα, θα τιμωρηθούν και για τη συμμετοχή τους στην εγκληματική οργάνωση, αλλά μπορεί να έχουν διαφορετική ποινική μεταχείριση σε ορισμένα θέματα που θα σας πω ποια είναι. Δεν είναι καθόλου ασυμβίβαστες οι έννοιες του φανατικού ιδεολόγου και του εγκληματία. Σας είπα σαν παράδειγμα στη Διαρκή Επιτροπή για τους φονταμενταλιστές Αιγυπτίους που σκοτώνουν τουρίστες για τους λόγους που ξέρουμε».

Αυτό είναι το μόνο σημείο της συζήτησης στο οποίο η επιχειρηματολογία πλησιάζει την έννοια της εγκληματικής οργάνωσης που εφαρμόζεται στις διώξεις εναντίον των στελεχών της ναζιστικής οργάνωσης. Οπως περιγράφουμε σε διπλανές στήλες, αυτή την ερμηνεία του νόμου την προαισθάνθηκε μόνο η ίδια η Χρυσή Αυγή. Βέβαια, τότε τα λόγια του κ. Σταθόπουλου προκάλεσαν την έκρηξη από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας. «Αυτά διδάσκετε στους σπουδαστές;» φώναξε ο βουλευτής και αργότερα υπουργός Αθανάσιος Γιαννόπουλος.

Αλλά το οικονομικό κίνητρο δεν ήταν εντελώς απόν από τις ρυθμίσεις του 2001. Μιλά και πάλι ο Μ. Σταθόπουλος: «Είναι ξεκάθαρο ότι θέλουμε να κτυπηθεί το οργανωμένο έγκλημα και το οικονομικό και το τρομοκρατικό. Πού υπάρχει η διαφοροποίηση σε επιμέρους θέματα ως προς την ποινική μεταχείριση; Θα σας παραπέμψω στην παράγραφο 4 του άρθρου 187. Είναι ένα σημείο όπου πράγματι διαφοροποιούμεθα από το ν. 1916/90 που είχε ψηφίσει τότε η

Βουλή με πρόταση της Νέας Δημοκρατίας. […] Εκείνος ο νόμος προέβλεπε, ότι τιμωρείται και η υποστήριξη και η διευκόλυνση με διάφορους τρόπους της τρομοκρατικής εγκληματικής οργάνωσης. Προκαλούσε έτσι αθέλητα, πιστεύω, τον κίνδυνο διώξεως του επαναστατικού φρονήματος. Αυτό εμείς το αποτρέπουμε. Τι λέμε; Οτι η απλή ψυχική συνέργεια στα μέλη που μετέχουν…»

– Κ. Μητσοτάκης: «Τι θα πει ψυχική συνέργεια;»

– Μ. Σταθόπουλος: «Είναι η υποστήριξη. Είναι οι γνωστοί συμπαθούντες, κύριε Πρόεδρε».

– Κ. Μητσοτάκης: «Αυτοί ούτως ή άλλως δεν έχουν καμία ευθύνη».

– Μ. Σταθόπουλος: «Οχι. Με την απλή συνέργεια σύμφωνα με το άρθρο 47 του Ποινικού Κώδικα, μπορούσαν και αυτοί να έχουν ποινική ευθύνη. Εν πάση περιπτώσει ο ν. 1916 προέβλεπε για την υποστήριξη ή τη διευκόλυνση. Είχε ένα ειδικό άρθρο για την υποστήριξη και ένα άλλο άρθρο για τη διευκόλυνση. Εμείς αυτό το αποποινικοποιούμε αλλά μόνο για την ψυχική συνέργεια και υποστήριξη της τρομοκρατικής εγκληματικής οργάνωσης, δηλαδή της οργάνωσης εκείνης η οποία δεν επιδιώκει οικονομικό όφελος. Κύριοι Βουλευτές, δεν είχαμε κανένα λόγο να αποποινικοποιήσουμε αυτήν την ψυχική συνέργεια και στο οικονομικό οργανωμένο έγκλημα. Αυτή είναι η διαφορά».

Η μόνη διέξοδος

Με βάση τα σημερινά δεδομένα, δεν είναι δυνατόν να προχωρήσει η συζητούμενη αλλαγή αν δεν καλυφθεί το κενό που θα αφήσει. Οπως έδειξε το περιεχόμενο του αντιρατσιστικού νομοσχεδίου που συζητήθηκε αυτή τη βδομάδα στη Βουλή, η κυβέρνηση δεν είναι διατεθειμένη να προχωρήσει στην ποινικοποίηση του ρατσιστικού εγκλήματος. Περιορίζεται στη θέσπιση ενός πλαισίου δίωξης του «λόγου μίσους», αποδεικνύοντας ακόμα μια φορά ότι την απασχολεί περισσότερο να δείξει προσχηματικό «αντιρατσιστικό έργο», παρά να αντιμετωπίσει το πραγματικό πρόβλημα.

Ομως όπως η ύπαρξη ενόπλων οργανώσεων κάθε είδους οδήγησε στη θέσπιση αυτών των διαδοχικών αντιτρομοκρατικών νομοθετημάτων, έτσι και η ύπαρξη ρατσιστικών εγκλημάτων (κατά μεταναστών, προσφύγων, ομοφυλοφίλων), αλλά και οργανωμένων επιθέσεων κάθε λογής, με στόχους αυτούς που θεωρούν οι ναζιστές «υπανθρώπους» (στους οποίους περιλαμβάνουν εκτός από τους «αλλόφυλους» και τους πολιτικούς τους αντιπάλους) καθιστά αυτονόητη την ανάγκη προστασίας από τις οργανώσεις που συγκροτούνται με αυτό τον σκοπό.

Η αντίρρηση που διατυπώνεται είναι ότι η υπόθεση της Χρυσής Αυγής είναι ακόμα στη φάση της διερεύνησης και δεν πρέπει να προεξοφλούμε την ετυμηγορία της Δικαιοσύνης, ούτε να

παραβιάζουμε το τεκμήριο αθωότητας των κατηγορουμένων. Αυτό είναι ορθό. Ομως η ύπαρξη των εγκλημάτων δεν μπορεί να αμφισβητηθεί. Διαθέτουμε, μάλιστα, και μια απόφαση ανώτερου δικαστηρίου, στην οποία περιγράφεται αυτή η δράση χωρίς καμιά περιστροφή. Πρόκειται για τη γνωστή δευτεροβάθμια απόφαση του εφετείου για την υπόθεση του Περίανδρου. Στην απόφαση αναφέρεται ότι έδρασε «δεκαμελής φάλαγγα της οργάνωσης» με ανθρωποκτόνο σκοπό και συμπεραίνει: «Από το είδος των σωματικών βλαβών, σε συνδυασμό με τον τρόπο και τα μέσα με τα οποία προκλήθηκαν, δηλαδή με εξαιρετική αγριότητα και σφοδρότητα από περισσότερους που ενεργούσαν ως ομάδα και με τη χρήση χονδρών ξύλινων πασσάλων, προκύπτει αναμφισβήτητα η πρόθεση των δραστών, επομένως δε και του κατηγορουμένου που ήταν ένας εξ αυτών, να σκοτώσουν τον Δημήτριο Κουσουρή, μέλος του Κεντρικού Συμβουλίου της ΕΦΕΕ, στον οποίο και επικέντρωσαν την επίθεσή τους, καθόσον τον θεωρούσαν εκ των πρωταιτίων των εκδηλώσεων διαμαρτυρίας των αδιόριστων καθηγητών και κατεξοχήν “εχθρό” της εθνικιστικής τους ιδεολογίας».

Η εξαιρετικά σημαντική αυτή διατύπωση αναφέρεται στον τρόπο δράσης της Χρυσής Αυγής. Το δικαστήριο δέχτηκε δηλαδή ότι η οργάνωση εγκληματεί, ότι μπορεί να φτάσει μέχρι και σε ανθρωποκτονία εναντίον όσων θεωρεί «εχθρούς» της ιδεολογίας της. Μάλιστα, ο καταδικασμένος επιχείρησε να κλονίσει αυτό το σημείο της απόφασης, υποβάλλοντας αίτηση αναίρεσης στον Αρειο Πάγο, αμφισβητώντας το γεγονός ότι καταδικάστηκε επειδή ήταν μέλος «μιας ομάδας, η οποία διαφοροποιείτο ιδεολογικώς από την ομάδα στην οποία ανήκε ο παθών. Δηλαδή εκ του φρονήματος της “ομάδας μου” προκύπτει ο ανθρωποκτόνος δόλος μου». Ο Αρειος Πάγος δεν έκανε δεκτή την αναίρεση, κατά συνέπεια η απόφαση παρέμεινε άθικτη. Και είναι η πρώτη που περιγράφει με τέτοια σαφήνεια τον χαρακτήρα της δράσης της Χρυσής Αυγής και το κίνητρο των εγκληματικών της ενεργειών. Το γεγονός ότι δεν εφαρμόστηκε σε εκείνη την περίπτωση το άρθρο 187 παρ. 1 είναι ακόμα ένα τεκμήριο της ασυλίας που έχαιρε η οργάνωση επί δεκαετίες.

Εξάλλου, σύμφωνα με την Εκθεση της Διεύθυνσης Επιστημονικών Μελετών της Βουλής, η οποία συνόδευε την κατάθεση του σχεδίου νόμου που κατέληξε στον 2928/2001, το άρθρο 187 παρ. 1 αλλά και ο ίδιος ο όρος «εγκληματική οργάνωση» είναι εμπνευσμένα από την παρ. 129 του γερμανικού Π.Κ., το οποίο αναφέρεται στη «συγκρότηση εγκληματικής οργάνωσης» («Bildung Krimineller Vereinigung»). Μ’ αυτό το άρθρο αντιμετωπίζεται –μεταξύ άλλων–, στη Γερμανία και η δράση νεοναζιστικών εγκληματικών οργανώσεων. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της ομάδας «Sturm 34», η οποία δρούσε στο κρατίδιο της Σαξονίας και εξαρθρώθηκε ακριβώς με αυτές τις διατάξεις, σε πρόσφατες δικαστικές αποφάσεις. Οσο για τις τρομοκρατικές οργανώσεις, αυτές αντιμετωπίζονται στη Γερμανία με την παρ. 129Α (άλλη μια αναλογία με το «δικό μας» 187Α).

Το συμπέρασμα είναι ότι κάθε απόπειρα έμμεσης απαλλαγής των ναζιστικών εγκλημάτων, μέσω της τροποποίησης του Π.Κ., θα έχει καθαρά πολιτικό χαρακτήρα. Και η κυβέρνηση που θα το αποφασίσει, πρέπει να πάρει την πολιτική ευθύνη που αναλογεί σε μια παρόμοια κίνηση. Κάτι τέτοιο θα ισοδυναμούσε με το αίτημα αμνήστευσης ή (μάλλον) απονομής χάρης στα κατηγορούμενα στελέχη της οργάνωσης. Αλλά ακόμα κι αυτό μπορεί να γίνει μόνο μετά την ολοκλήρωση της δικαστικής διαδικασίας.

.....

«Μήπως είμαι εγώ, Κύριε;»

ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ

23 Μαρτίου 2001

υσή Αυγή
ν Κύπρο

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΕΟ ΝΟΜΟ ΠΕΡΙ ΤΡΟΜΟ-ΚΡΑΤΙΑΣ

Το Μέγα Ερώτημα: Που Στοχεύει Ο Νόμος; Στους Τρομοκράτες Ή Μήπως Σε Κάθε Πολιτικό Οργανισμό, Που Αντιτίθεται Στα Σχέδια Της "Παγκοσμιοποίησης";

ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ
ΠΥΡΗΝΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Το προφητικό άρθρο της «Χρυσής Αυγής» το 2001

Το γνωστό ανέκδοτο με τον Ιούδα να ρωτά κι αυτός τον Χριστό τη βραδιά του Μυστικού Δείπνου αν εκείνον εννοεί λέγοντας ότι κάποιος θα τον προδώσει θυμίζει η στάση της Χρυσής Αυγής τις μέρες του 2001 που συζητιόταν η τροποποίηση του άρθρου 187 του Π.Κ. και η θέσπιση του «αντιτρομοκρατικού» ή «τρομονόμου» ν. 2928. Γιατί ενώ τότε κανείς δεν έβαζε στη σχετική συζήτηση το ενδεχόμενο δίωξης της ναζιστικής οργάνωσης μ' αυτό τον νόμο, η ίδια αισθάνθηκε την άμεση απειλή και έσπευσε να αντιδράσει μέσω της εφημερίδας της, εμφανιζόμενη ως ο στόχος του νόμου.

Είναι γνωστό ότι το 187 παρ. 1 του Π.Κ. εφαρμόστηκε στις διώξεις που ασκήθηκαν εις βάρος της ηγεσίας της οργάνωσης μόλις πριν από έναν χρόνο, το φθινόπωρο του 2013, μετά τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα και την πάνδημη απαίτηση να δοθεί ένα τέλος στη ναζιστική βία. Και μόλις έναν χρόνο νωρίτερα, το καλοκαίρι και το φθινόπωρο του 2012, είχαν διατυπώσει ορισμένοι νομικοί –πρώτος ο καθηγητής Νίκος Αλιβιζάτος– την επιστημονική τους άποψη ότι στην περίπτωση της Χρυσής Αυγής φαίνονται να τυποποιούνται τα χαρακτηριστικά της οργάνωσης που προβλέπει αυτό το άρθρο του Π.Κ.

Αλλά τον Μάρτιο του 2001, κανείς δεν είχε στο μυαλό του τη Χρυσή Αυγή. Μόνο η ίδια η οργάνωση αισθάνθηκε την απειλή και αντέδρασε. Γιατί η ίδια γνώριζε τι ακριβώς οργάνωση είναι:

«Ολα αυτά, που αναφέρει ο “τρομονόμος” σχετικά με το τι είναι “εγκληματική οργάνωση που αποσκοπεί στην διάπραξη κακουργημάτων” είναι σκοπίμως εξαιρετικά ασαφή και δίνουν τη δυνατότητα της οποιασδήποτε ερμηνείας στην εξουσία ώστε να προβαίνει σε πολιτικές κατ’ ουσίαν διώξεις, σε διώξεις του φρονήματος και των πεποιθήσεων», αναφέρει το ανυπόγραφο άρθρο της εφημερίδας «Χρυσή Αυγή» στις 23.3.2001. και συνεχίζει: «Η διάταξη αυτή δε, που “βγάζει μάτια”, είναι αυτή που προβλέπει την είσοδο πρακτόρων, που δεν ξεκαθαρίζει εάν θα είναι αστυνομικοί ή... πολίτες(!!!) στις “εγκληματικές οργανώσεις” και μάλιστα με τη δυνατότητα να προβαίνουν σε... εγκληματικές πράξεις, για τις οποίες προβλέπεται να μην καταδικάζονται!!! Και στο σημείο αυτό τίθενται δύο κρίσιμα ερωτήματα:

Α) Πώς θα μπαίνει ένας πράκτορας σε “εγκληματική οργάνωση”; Οι εγκληματικές οργανώσεις έχουν γραφεία και αιτήσεις μέλους; Ή μήπως κάποιες καθ’ όλα νόμιμες πολιτικές κινήσεις πρόκειται να βαπτιστούν ή έχουν ήδη βαπτιστεί “εγκληματικές”, επειδή έτσι βολεύει το κρατούν πολιτικό σύστημα;

Β) Μήπως με τις “εγκληματικές τους πράξεις” οι πράκτορες τελικά θα βαπτίζουν εγκληματικές κάποιες καθ’ όλα νόμιμες οργανώσεις;»

Αυτή η ανησυχία της οργάνωσης μήπως ασκηθεί δίωξη εις βάρος της με βάση το 187 του Π.Κ. δεν είναι μόνο προφητική, αλλά αποτελεί και μια έμμεση ομολογία για το ποια εικόνα έχουν οι ίδιοι οι ηγέτες της για τη δράση τους.

Στο τέλος του κειμένου ο ανώνυμος συντάκτης σπεύδει να καθησυχάσει τα μέλη, διαβεβαιώνοντας ότι ο νόμος δεν πρόκειται να εφαρμοστεί, επειδή το καθεστώς... δεν είναι δικτατορία: «Συμπερασματικά έχουμε τη γνώμη πως ο νέος αυτός νόμος δεν πρόκειται να βοηθήσει σε τίποτα την πάταξη της τρομοκρατίας και ότι στην ουσία αποβλέπει στην εξουδετέρωση κάθε ιδεολογικού αντιπάλου του κρατούντος συστήματος. Πιστεύουμε δε πως στην πράξη θα αποτύχει, αφού ούτε δικτατορία είναι το καθεστώς της χώρας, ούτε την αποδοχή του λαού έχει η εξουσία».

Το κείμενο κλείνει με μια ακόμα δήλωση νομιμοφροσύνης σε υστερόγραφο: «Εις ό,τι αφορά τη Χρυσή Αυγή, [είναι] ένα καθ’ όλα νόμιμο πολιτικό κίνημα, που έχει λάβει μέρος σε τρεις εκλογικές αναμετρήσεις, και η συμπεριφορά των αρχών απέναντι σε αυτό το “φακέλωμα” των μελών της είναι ένα άλλο ζήτημα για το οποίο είναι σίγουρο ότι θα δώσει την απάντηση η δικαιοσύνη!»

Πράγματι, έστω και με καθυστέρηση πολλών χρόνων, έχει αναλάβει να δώσει την απάντηση η Δικαιοσύνη.

.....

Διαβάστε
**Ιωάννης Μανωλεδάκης «Ασφάλεια και Ελευθερία» (εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2002)*
Ερμηνεία του ν. 2928/2001 για το οργανωμένο έγκλημα, από τον διακεκριμένο καθηγητή, ο οποίος υπήρξε και μέλος της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής, από την οποία παραιτήθηκε, διαμαρτυρόμενος για λόγους επιστημονικής δεοντολογίας.

**Χρήστος Σατλάνης, Λάμπρος Μαργαρίτης «Είναι δυνατή η θεώρηση ενός πολιτικού κόμματος ή μιας πολιτικής οργάνωσης ως εγκληματικής οργάνωσης;» (π. «Ποινική Δικαιοσύνη», τχ. 169, Αύγουστος-Σεπτέμβριος 2013, σ. 761-766).*
Η γνωμάτευση των δύο καθηγητών για τον τρόπο εφαρμογής του άρθρου 187 παρ. 1 Π.Κ. στην περίπτωση που οι ιδιότητες της εγκληματικής οργάνωσης εμφανίζονται με τη μορφή πολιτικής οργάνωσης. Η προέλευση των ρυθμίσεων από το γερμανικό πρότυπο.

**Εφετείο Αθηνών, Ειδικό Ανακριτικό Τμήμα Προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων (αρ. πρωτ. 305, 19.2.2014)*
Το πόρισμα των εφετών ανακριτριών Κλάπα και Δημητροπούλου για την άρση της ασυλίας βουλευτών της Χρυσής Αυγής αναφέρεται στην εφαρμογή του 187,1 Π.Κ. στην περίπτωση αυτή. Ολόκληρο το κείμενο του πορίσματος είναι διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο της «Εφημερίδας των Συντακτών», www.efsyn.gr (goo.gl/vn4zwI).

**Αρειος Πάγος Απόφαση 1413/2010*
Η απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου για τις αιτήσεις αναίρεσης των καταδικασμένων για την υπόθεση της «17 Νοέμβρη» περιλαμβάνει σημαντικές παρατηρήσεις για την εφαρμογή στην περίπτωση κατηγορουμένων που επικαλούνται πολιτικά κίνητρα (http://goo.gl/UDTe0U).
ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΙΟΥ: Τάσος Κωστόπουλος, Αντα Ψαρρά, Δημήτρης Ψαρράς
ios@efsyn.gr